

Student
Weet
Raad

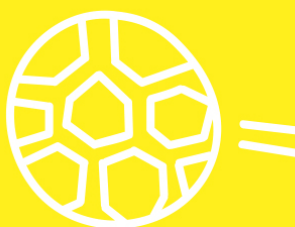
MINDSETMOVERS

Mindset Movers en sociaal emotionele ontwikkeling

Onderbouwing van de aanpak van Mindset Movers in kader van de Gezonde School

hoi
hallo

Datum: 2 april 2020

Auteurs: Ruby de Nijs, Ingrid Werkman en Aisha Elahi

Opdrachtgever: Mindset Movers; Lisa Holtslag en Bart Duppen

Coördinatoren: Anouk van Doorn en Sharon Heijdeman

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Theoretisch kader	4
Positieve benadering van kinderen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Peer mediation	6
Peer teaching	7
Vergelijking Mindset Movers met bestaande methodes in Nederland	9
Conclusie	11
Literatuurlijst	12

Inleiding

Mindset Movers is een organisatie gevestigd in Haarlem die zich bezighoudt met de sociaal-emotionele ontwikkeling van het individuele kind. Mindset Movers constateerde dat kinderen in hun ontwikkeling veel te maken krijgen met negativiteit. Denk hierbij aan prestatiedrang, sociale media, maar ook uitingen van frustraties door trainers en ouders op bijvoorbeeld het voetbalveld. Mindset Movers wilt het kind juist stimuleren door middel van een positieve benadering waarbij er spelenderwijs en bewegend wordt geleerd. Met slogans als ‘*Doe wat je niet kan*’ en ‘*Zit nou eens niet stil*’ brengen zij hun visie over op www.mindsetmovers.nl, waar meer informatie over hun aanpak te vinden is.

Volgens Mindset Movers presteren kinderen beter als zij op een positieve manier worden benaderd. Daarom staat aandacht voor het individuele kind centraal. Door bijvoorbeeld te focussen op dat wat al goed gaat, zal prestatie en plezier hand in hand gaan. Daarnaast geloven zij in bewegend leren. Dit betekent dat zij sport- en spelactiviteiten inzetten als middel om motorische vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind te stimuleren. Een voorbeeld hiervan is de Toolkit, een box gevuld met opdrachtkaarten die kunnen kinderen zelfstandig in bijvoorbeeld de pauze. Tenslotte vindt Mindset Movers het belangrijk dat er een positief leerklimaat gecreëerd wordt. Daarom geven zij trainingen op scholen aan kinderen, de Social Skills training. Tijdens deze trainingen worden kinderen geactiveerd om zelf initiatief te ondernemen bij activiteiten en problemen, leren zij samenwerken en om met emoties van zichzelf en anderen om te gaan. Door gebruik te maken van peer mediation en peer teaching methoden, waarbij leerlingen uit groep 7 en 8 als spelers worden aangewezen, worden docenten bovendien ontlast. Bij het inzetten van deze trainingen kijkt Mindset Movers naar de specifieke problematiek op een school. Bovendien willen zij de hele wijk betrekken in hun aanpak.

De methode van Mindset Movers is vooral vanuit intuïtie opgebouwd. Zij willen daarom dat het effect van hun methode op de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen wordt onderzocht. Wanneer Mindset Movers voldoende effectief wordt bevonden kan hun methode worden opgenomen als onderdeel van de Gezonde School. Dit programma is opgezet vanuit het RIVM om scholen te helpen op aan de gezondheid van de leerlingen te werken. Dit wordt gedaan aan de hand van verschillende thema's met als doel dat de gezonde leefstijl een dagelijkse praktijk wordt voor de leerlingen (Gezonde school, z.d.)

Door middel van een literatuuronderzoek zoeken wij een antwoord op de vraag: ‘*In hoeverre draagt een positieve benadering van sporten en bewegen bij aan het gevoel van eigenwaarde, conflictoplossend vermogen en mate van assertiviteit bij kinderen van 7-12 jaar?*’. In het theoretisch kader zullen eerst concepten van de sociaal-emotionele ontwikkeling worden uitgelicht. Daarin wordt beschreven wat er in het algemeen bekend is over de relatie tussen sport, spel en de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind. Vervolgens zullen wij specifiek ingaan op drie kenmerken van de aanpak van Mindset Movers: de positieve benadering, het inzetten van peer mediation en peer teaching. Tijdens dit onderzoek zullen wij bovendien de overeenkomsten en verschillen aanduiden tussen vergelijkbare methodes als Sport Education, Vreedzame School en Kanjertraining. Deze vergelijkingen zijn enerzijds om effectieve onderdelen met elkaar te vergelijken, maar ook om te laten zien waar Mindset Movers uniek in is. De conclusie zal gericht zijn op het antwoord op de hoofdvraag en verder aanbevelingen voor Mindset Movers.

Theoretisch kader

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind omvat het algemene denken en doen van een kind, in relatie tot zichzelf en anderen (Deley, 2004). Het bestaat uit het ontwikkelen van verschillende competenties. In dit onderzoek focussen wij ons, in overeenstemming met Mindset Movers, op 3 kerncompetenties: het gevoel van eigenwaarde, assertiviteit en conflict-oplossend vermogen.

Volgens Harter (1991) is eigenwaarde het niveau waarop iemand zichzelf ziet. Het zelfconcept bestaat uit alles wat individuen als 'van hen' beschouwen: fysieke, sociale en emotionele aspecten, karakteristieke acties en competenties. Eigenwaarde hangt sterk samen met het zelfvertrouwen van de persoon en de self-efficacy het geloof in eigen kunnen (Bandura geloven in vermogen om succesvol uitdagingen die behoren tot het docentschap te voltooien (Bandura, 1977)).

Conflictoplossend vermogen laat zien in hoeverre een kind kan omgaan met conflicten en deze op een passende manier kan oplossen (Putallaz & Sheppard, 1992; Selman, 1980). Het is van belang dat er rekening wordt gehouden met het perspectief van de ander. Een tegenhanger van conflictoplossend vermogen is egocentrisme, waarbij er enkel oog is voor het eigen perspectief. Een balans vinden in je eigen interesses en die van de ander is voor conflictoplossend vermogen van belang (Putallaz & Sheppard, 1992; Selman, 1980). Assertiviteit is sociale vaardigheid waarbij kinderen voor zichzelf kunnen opkomen, emoties durven te tonen en hulp durven te vragen (Mutsaerts, 2005). De mate van assertiviteit geeft daarnaast informatie de positie van het kind in relatie tot andere kinderen binnen een groep. Assertiviteit wordt gezien als gezonde balans tussen passiviteit en agressiviteit, waarbij het kind durft te zeggen wat hij zelf wil, maar daarbij respect heeft voor anderen (Csoti, 2009).

Sport, spel en de sociaal-emotionele ontwikkeling

Kinderen die buiten school sporten stimuleren hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit komt doordat ze dan veel en langdurig contact hebben, bijvoorbeeld tijdens de wekelijkse voetbaltraining. Door deze interacties leren kinderen van situaties, bijvoorbeeld wat de juiste manier is om een conflict op te lossen (Siedentop, 1998).

Mindset Movers gebruikt sport en spel om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren. Centraal hierin staan de positieve benadering van de kinderen, peer mediation en peer teaching. Een voorbeeld van een programma dat veel gelijkenis vertoont met Mindset Movers, is de methode 'Sport Education', ontwikkeld door Daryl Siedentop (1994). Het doel van Sport Education is het ontwikkelen van competente, enthousiaste en voornamelijk 'onderlegde' kinderen. Met 'literacy' doelt hij op kinderen die de waarden en regels van sport begrijpen en respecteren. Zij zijn daarbij in staat om een onderscheid te maken tussen goede praktijken, zoals samenwerken, voor jezelf opkomen en slechte praktijken, zoals vals spelen en posities misbruiken. Door middel van Sport Education ontwikkelen kinderen sociale en burgerschapsvaardigheden, die zij naast sport- en spel situaties ook kunnen toepassen in het dagelijks leven. Twee belangrijke onderdelen van Sport Education is de positieve benadering van kinderen tijdens sport. Hierbij is een positief en veilig leer- en speelklimaat belangrijk. Daarnaast onderstreept Siedentop het belang van goede instructie. In het Sport Education model wordt dit voornamelijk gedaan door leeftijdsgenoten of klasgenoten volgens de peer teaching methode.

Een meta-analyse van Hastie, Martinez de Ojeda & Luquin (2011) combineerde verschillende studies naar de effectiviteit van Sport Education. Naast het ontwikkelen van motorische en tactische vaardigheden, heeft Sport Education een significant effect op persoonlijke

en sociale ontwikkeling. Hieronder vallen vaardigheden als samenwerken, empathie en zelf-discipline. Daarnaast heeft het ook een positief effect op de attitudes van de kinderen: zij hebben meer plezier in sport. Tenslotte draagt Sport Education ook bij aan de normen en waarden van leerlingen, zoals gelijkheid en eerlijkheid. Omdat Sport Education een sterk onderbouwde methode is en veel gelijkenis vertoont met Mindset Movers, zal er in dit onderzoek meerdere malen worden verwezen naar onderzoeken die gebruik maken van deze methode. In de volgende paragrafen zullen drie centrale kenmerken van de aanpak van Mindset Movers te lezen zijn: de positieve benadering, peer mediation en peer teaching.

Positieve benadering van kinderen

De visie van Mindset Movers is gericht op een positieve benadering van sport en spel activiteiten en vertoont gelijkenissen met de ideeën in de positieve psychologie. In deze relatief nieuwe tak van de wetenschap, met als grondlegger Martin Seligman, staat psychologisch welbevinden centraal. In plaats van een focus op factoren die ziektebeelden veroorzaken, staat kansgericht denken een focus op positieve ervaringen. In het boek 'Handbook for Positive Psychology', waar bijdragen van zowel Seligman als andere psychologen instaan, wordt specifiek ingegaan hoe kinderen het beste in zich naar boven kunnen halen (Snyder & Lopez, 2002). Hierin wordt benadrukt dat de kindertijd de optimale tijd is om gezonde attitudes, competenties en gedrag te ontwikkelen. Interventies gericht op de ontwikkeling helpen niet alleen de huidige levenskwaliteit, maar ook later wanneer zij volwassen zijn om zo problemen te voorkomen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Positieve psychologie bij kinderen focust zich onder andere op het ontwikkelen van een optimistisch denkpatroon (Roberts, Brown, Johnson & Reinke, 2002). De mate van optimisme bij kinderen is van invloed op hoe zij over positieve of negatieve gebeurtenissen en zichzelf denken. Denkpatronen zijn onder invloed van genen, omgevingsfactoren en eerdere ervaringen. Uit onderzoek door Seligman (1991) blijkt dat optimistische denkers beter presteren op het gebied van school, werk en sport. Daarnaast hebben zij betere mentale gezondheid en kunnen zij zich beter aanpassen in onbekende situaties.

Een voorbeeld van een sociaal-emotionele competentie die wordt beïnvloedt door optimistisch denken, is het gevoel van eigenwaarde. De attributietheorie van Heider (1958) speelt hierin een rol. Attributies houden in dat mensen een verband zien tussen gebeurtenissen en een positieve of negatieve persoonlijke eigenschap. Wanneer een kind echter leert altijd positief over zichzelf te denken, kan dit ook zorgen voor onrealistische verwachtingen, teleurstellingen en juist een daling van de eigenwaarde. Het is belangrijk dat kinderen realistisch leren te zijn in hun eigen kunnen (Roberts et al., 2002). De omgeving van een kind, zoals klasgenoten of ouders, kan helpen om negatieve zelf-attributie om te zetten in haalbare uitdagingen, zodat er de volgende keer een positieve ervaring kan ontstaan.

In de context van sport en spel kan een positieve ervaring en een optimistisch denkpatroon ten eerste worden bereikt door consistente, directe feedback door de activiteitenbegeleider op een bemoedigende en motiverende manier (Younes, 2011). Ten tweede is het belangrijk dat de sterke kanten van het individu worden gestimuleerd, in plaats van het benadrukken van de zwakke kanten. Sport Education, de methode van Siedentop (1994), legt ook een focus op een positieve benadering van sport en spel. Hij onderstreept het belang van een positief en veilig leer- en speelklimaat, waar kinderen niet bang zijn om fouten te maken.

Mindset Movers

Mindset Movers past de positieve psychologie duidelijk toe tijdens het werken met kinderen. Het optimistisch leren denken staat centraal. Zo gelooft Mindset Movers dat iedereen wel ergens goed in is. Daarbij vinden zij het ook fijn dat niet iedereen alles kan, want dan kan er nog iets geleerd worden (Mindset Movers, 2020). Omdenken wordt hier dus veelal aangemoedigd. Mindset Movers past dit toe door bijvoorbeeld de nadruk te leggen op dat het kind de bal heeft geraakt in plaats van dat de bal niet in het goal zat. Zo ligt de focus op wat er wel is gelukt. Een ander voorbeeld waarbij Mindset Movers aandacht besteed is bij de quote “Wat een geluk dat het regent, dan hebben we het hele schoolplein voor ons zelf” die zij op hun omdenk posters hebben staan. Hierbij staan net als bij de positieve psychologie het stimuleren van positief denken en positieve ervaringen centraal. In de Social Skills training leren kinderen deze positieve benadering toe te passen in activiteiten en conflictsituaties, door te leren samenwerken en om te gaan met eigen en andermans emoties.

Peer mediation

Peer mediation is een veelbelovend concept uit de Verenigde Staten waarbij conflictbemiddeling door leeftijdsgenoten centraal staat (Pauw, 2013). Veelal worden er mediators in de klas aangewezen die tijdens een conflict als derde neutrale partij wordt aangewezen. Zij helpen de twee personen of partijen die in conflict zijn om tot een gemeenschappelijke oplossing te komen. Een bekend programma in Nederland is de Vreedzame School. Hierbij wordt peer mediation ingezet om leraren en kinderen actief te betrekken bij het oplossen van conflicten, het leren dragen van verantwoordelijkheid voor een sociale en veilige sfeer op school (Pauw, 2013). Verderop in dit literatuuronderzoek zullen wij de effectiviteit van de Vreedzame School bespreken en een vergelijking maken met Mindset Movers.

Sociaal emotionele ontwikkeling

De methode Mindset Movers is er ook op gericht om conflict-oplossend vermogen te stimuleren. Dit doen zij door ook gebruik te maken van peer-mediation. Op deze manier willen zij kinderen leren om zelf het initiatief te nemen op bijvoorbeeld het schoolplein om conflicten op te lossen, zonder tussenkomst van een leraar. Om een situatie met tegenstrijdige voorkeuren op te lossen is het belangrijk dat kinderen over een conflictoplossend vermogen beschikken. Komolova en Wainryb (2011) onderzochten hoe kinderen redeneren bij tegenstrijdige persoonlijke voorkeuren. Met tegenstrijdige persoonlijke voorkeuren wordt bedoeld dat het ene kind iets anders wil dan het andere kind. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat het ene kind een film wilt kijken en het andere kind een spelletje wilt spelen. Door middel van denkbeeldige situaties tussen twee bevriende personages werd er aan kinderen gevraagd wie er in een situatie gelijk zou moeten krijgen. Uit het onderzoek bleek dat bij tienjarigen de angst om een vriendschap te verliezen bij een meningsverschil meespeelt. Kinderen van vijf en tien jaar vinden het nog moeilijk om autonomie te laten zien als zij iets anders willen dan hun vrienden (Komolva & Wainryb, 2011).

Bij deze leeftijdsgroep is er dus nog veel ruimte om te werken aan het conflictoplossend vermogen. Onderzoek naar de effectiviteit van schoolprogramma's die gebruik maken van peer mediation, blijkt dat de onderhandelingsstrategieën van leerlingen waren verbeterd. Leerlingen waren in staat om zonder hulp conflicten op te lossen en houdingen tegenover conflicten werden positiever. Deze effecten vertaalden zich ook naar betere omgang met conflictsituaties buiten de klas, zoals thuis of op het schoolplein (Johnson & Johnson, 2000). De programma's die gebruik maken van peermediation zorgen niet alleen voor een verbeterde sfeer in de klas, maar ook voor institutionalisatie. Hierbij werd de onderliggende visie van peer mediation, het geven van een stem aan de leerling zelf, een onderdeel van de dagelijkse gang van zaken op school (Jones & Kmitta,

2000).

Een conflict-oplossend vermogen is belangrijk, want als kinderen het niet met elkaar eens zijn, kan dit ook zorgen voor ruzie of zelfs agressie. Naast peer-mediation, kan zelfcontrole bij kinderen de mate van agressie verlagen. Door regelmatig buitenschoolse sport kunnen kinderen meer zelfcontrole ontwikkelen, en zo ook beter met conflicten leren omgaan (Shachar, Ronen-Rosenbaum, Rosenbaum, Orkibi, & Hamama 2016).

Mindset Movers

Peer mediation is ook een concept dat Mindset Movers toepast. Tijdens de Social Skills training leren kinderen om te gaan met hun eigen emoties en de emoties van anderen. Daarnaast leren zij het belang van samenwerken en hoe zij conflicten kunnen oplossen. Mindset Movers stelt spelleaders aan die activiteiten van jongere klassen kunnen begeleiden. Zij worden hierbij ook ingezet als peer mediators, waarbij kinderen zelf leren conflicten op te lossen zonder ingrijpen van de juf of meester. Zo wordt de ontwikkeling van het conflict-oplossend vermogen gestimuleerd.

Peer teaching

Peer teaching is vorm van instructie waarbij klasgenoten of leeftijdsgenoten de leiding hebben over een spel-, sport- of leeractiviteit. Waar peer mediation leerlingen de ruimte geeft om zelfstandig conflicten op te lossen, richt peer teaching zich, in de context van sport en spel, op de zelfstandige begeleiding tijdens activiteiten. Verschillende onderzoeken zijn positief over de effecten van peer teaching. Zo zorgt peer-teaching voor een verhoogde participatie onder de leerlingen (Wallhead & O'sullivan, 2007). Ook blijkt dat als kinderen tijdens activiteiten worden begeleid door hun leeftijdsgenoten, in grotere mate volgzzaam en gehoorzaam zijn dan bij hun leraar.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Uit onderzoek blijkt dat Sport Education, de methode van Siedentop die gebruik maakt van peer-teaching, bevorderend werkt voor onder andere de mate van assertiviteit van kinderen (García-López & Gutiérrez, 2015). Door middel van Sport Education wordt het onderdeel zijn van een team en de persoonlijke verantwoordelijkheid die hierbij komt kijken genormaliseerd. Ieder kind in een team moet samenwerken om zo goed mogelijk te presteren. Passief gedrag zal verminderen, omdat zij het belang zien van goede samenwerking van alle teamleden en een persoonlijke verantwoordelijkheid voelen om dit te laten slagen. Daarnaast zullen kinderen leren dat het leiderschap van de peer-teachers erbij hoort en cruciaal kan zijn voor het samenwerken van een team. Agressief gedrag, door het misbruiken van posities, zal daardoor ook afnemen.

Echter is de participatie van de leerlingen in de activiteiten niet genoeg om deze effecten van Sport Education te verkrijgen. Siedentop onderstreept het belang van goede instructie door de peer teachers. Zo is het van belang dat de peer teachers trainingen krijgen (Wallhead & O'sullivan, 2007). Deze training moet niet alleen gaan over de inhoud van de spelinstructies die zij geven, maar ook over het aanleren van pedagogische vaardigheden, zoals het geven van feedback. Om de peer-teachers tijdens de activiteit houvast te bieden, zijn kaarten met een kort overzicht van taken en doelen van de activiteit, effectief. Daarnaast speelt ook de leraar een rol. Hoewel hij of zij niet actief lesgeeft, is het wel belangrijk dat hij of zij aanwezig is, om zo eventueel bij te sturen en ervoor te zorgen dat de juiste pedagogische doelen worden bereikt (Wallhead & O'sullivan, 2007). Deze doelen moeten expliciet worden gemaakt voor de kinderen zelf (Harvey, Kirk & O'Donovan, 2014). Dit kan door een gezamenlijk contract op te stellen welk gedrag wel of niet wenselijk is. Ook kan het pedagogische doel van de activiteit, zoals het 'leren samenwerken' of 'het leren voor jezelf op te komen' expliciet worden gemaakt tijdens de activiteit. Op deze manier kan er 'transfer of learning'

worden mogelijk gemaakt. Dit betekent dat leerlingen niet alleen gedragsregels, normen en waarden ontwikkelen in de specifieke context waar ze aangeleerd worden, maar deze ook kunnen toepassen op situaties buiten de speelzaal en schoolactiviteiten om. Door het expliciet maken van de doelen door peer-teachers leren kinderen de samenhang te zien tussen verschillende spelactiviteiten, en op den duur ook tussen situaties in het dagelijks leven.

Mindset Movers

Ook peer teaching wordt toegepast door Mindset Movers. Dit doen zij door spelleiders in groep 7 en 8 die op het schoolplein activiteiten van jongere klassen kunnen begeleiden. Tijdens de Social Skills training leren spelleiders de juiste aanpak om activiteiten en spelletjes te begeleiden. Door het inzetten van de spelleiders hebben jongere kinderen iemand om tegenop te kijken. Bovendien worden docenten ontlast, omdat zij niet het spel hoeven te leiden. Daarnaast leren kinderen ook om zelfstandig activiteiten te organiseren en daarbij hun eigen 'peer teacher' te zijn. De Social Skills training wordt gebruikt om kinderen te leren hoe zij zelf spelletjes kunnen opzetten, waarbij ook het leren samenwerken en het omgaan met emoties aan bod komt. De Toolkid, ontworpen door Mindset Movers, geeft kinderen ideeën om tijdens de les of in de pauze activiteiten te organiseren. Door deze spelmethode leren de kinderen zelfstandig spelletjes op te zetten, samen te werken en de daarbij behorende regels naleven.

Vergelijking Mindset Movers met bestaande methodes in Nederland

Kanjertraining

Een bekende interventie in Nederland is de Kanjertraining. Dit is een cognitieve gedragsinterventie die zich richt op sociale interacties bij kinderen. Het helpt met het verbeteren van de eigenwaarde, doordat proactief gedrag wordt aangemoedigd en bewust wordt gemaakt van het eigen vermogen. Het is een interventie die als effectief is beoordeeld op basis van sterke aanwijzingen (NJI, 2020), wat inhoudt dat de interventie beoordeeld is door erkenningscommissie van effecten op basis van onderzoeken naar bewijskracht (NJI, 2020). Daarnaast staat de zelfdeterminatietheorie aan de grondslag van deze interventie (Deci & Ryan, 1985). De zelfdeterminatietheorie gaat uit van de psychologische basisbehoeften die men heeft: autonomie, competentie en verbondenheid. Het is gebaseerd op de natuurlijke neiging om te groeien. Dit kan alleen plaatsvinden als alle basisbehoeften vervuld zijn. In het onderzoek van Vlieg, Overbeek, Orobio de Castro (2019) is een onderzoek gedaan met acht tot elfjarigen. De Kanjertraining geeft kinderen tools om op een andere manier met sociale situaties om te gaan en dit geeft kinderen het gevoel dat zij controle hebben over hun leven. Kinderen leren om sociale problemen zoals pesten te voorkomen of te verminderen. De Kanjertraining biedt kinderen kennis en inzichten in hun gedrag en de gevolgen hiervan voor de ander. Ze worden bewust van de gedragskeuzes die ze hebben. Mede hierdoor vertonen ze minder meeloopgedrag, stijgt de motivatie om zich sociaal op te stellen en leren ze meer zelfredzaam te zijn (NJI, 2020). Varianten van de interventie wordt gebruikt in sportbonden om een positief groepsklimaat te creëren.

Mindset Movers

De Kanjertraining maakt gebruik van rollenspelen met behulp van petten die staan voor vier soorten gedrag, het geven van feedback aan elkaar en vertrouwens oefeningen. Mindset Movers is net als de kanjertraining erop gericht om kinderen bewust te maken en controle te geven en tools aan te bieden om met sociale situatie om te gaan. Mindset Movers maken daarbij echter meer gebruik van sport en spelactiviteiten, ook buiten het klaslokaal. Door middel van peer teaching is hier geen begeleiding van de docent voor nodig. Het hebben van eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en elkaar helpen zonder inbreng van een volwassene is naar verwachting voordelig (van Dorp, 2018). Waar de Kanjertraining een brede doelgroep heeft, richt Mindset Movers zich met name op basisschoolleerlingen. Hierdoor zijn de activiteiten beter afgestemd op de specifieke doelgroep, doordat er rekening wordt gehouden met een bepaalde leeftijdscategorie.

De Vreedzame School

De Vreedzame School is een andere interventie die veel wordt ingezet door scholen in Nederland. Deze interventie wordt zowel gebruikt in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en in het speciaal onderwijs. Daarnaast wordt deze interventie ook gebruikt op kinderopvang (De Vreedzame School, z.d.). De Vreedzame School ziet de klas en school als leefgemeenschap waarin iedereen gezien moet worden en zich kan uiten (Nederlands jeugdinstuut, 2017). Elementen van de Vreedzame school zijn onder andere een positief klimaat en de klas en school als oefenplaats (De Vreedzame school, z.d.). Door een positief klimaat te bieden wordt verwacht dat de kinderen actief, zorgzaam en initiatiefrijk gedrag zullen laten zien. Daarnaast worden de klas en school als oefenplaats bedoeld om te oefenen met het bemiddelen en conflicten oplossen. Hierbij wordt net als bij Mindset Movers een aantal leerlingen opgeleid tot mediator om ruzies onderling op te lossen.

Mindset Movers

De Vreedzame School en Mindset Movers verschillen op 3 punten: de specificiteit van de doelgroep, sportactiviteiten en individuele focus. Waarbij de Vreedzame School zowel gericht is op basisschool kinderen als kinderen van het middelbaar onderwijs, richt Mindset Movers zich vooral op basisschool kinderen. Beiden zetten hierbij peer mediators in en spelactiviteiten bij in. Mindset Movers legt daarbij echter een grotere nadruk op bewegend leren, sportactiviteiten en ook motorische vaardigheden. Het doel van de Vreedzame School focust op het creëren van een sociale gemeenschap door burgerschapsvaardigheden te stimuleren. De aandacht ligt hierbij op de klas en de gehele school (Nederlands jeugdinstuut, 2017). Mindset Movers focust zich daarentegen ook op het ontwikkelen van algehele sociaal-emotionele vaardigheden van het individuele kind. Hierbij willen zij dat elk kind 'gezien wordt' door de individuele aandacht te geven die nodig is.

Conclusie

Door middel van de vraag *‘In hoeverre draagt een positieve benadering van sporten en bewegen bij aan het gevoel van eigenwaarde, conflictoplossend vermogen en mate van assertiviteit bij kinderen van 7-12 jaar?’* wil Mindset Movers uitvinden in welke mate hun methode wetenschappelijk onderbouwd kan worden. Op basis van de wetenschappelijke theorieën en de vergelijkingen die wij met andere methodes hebben gemaakt, is het aannemelijk dat Mindset Movers van positieve invloed is op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ten eerste bleek dat de positieve benadering van Mindset Movers veel gelijkenis vertoont met theorieën uit de positieve psychologie. Het geven van motiverende feedback en het leren optimistisch te denken komt terug in de visie van Mindset Movers, en is onder andere van positieve invloed op de eigenwaarde. Daarnaast is het principe van peer mediation een belangrijke methode om kinderen zelf ruzies te leren oplossen. Het conflictoplossend vermogen wordt zo versterkt. Tenslotte is het principe van peer-teaching onderbouwd, met name door de vergelijking met het al sterk onderbouwde Sport Education. Het zelfstandig begeleiden van activiteiten heeft onder meer invloed op de mate van assertiviteit.

Ons advies voor Mindset Movers is dat zij wetenschappelijke theorieën aangehaald in dit onderzoek gebruiken om hun visie te onderbouwen en verder aan te scherpen. De vergelijking met de sterk onderbouwde methode Sport Education laat zien dat de principes van peer teaching en peer mediation werken (Hastie, Martinez de Ojeda & Luquin, 2011). Ook theorieën uit de positieve psychologie ondersteunen de methode van Mindset Movers. De Toolkit en Social Skills Training zijn hierbij belangrijke ondersteunende middelen. Hierbij is wel belangrijk dat kinderen, ondanks dat zij zelfstandig zonder leraar de slag gaan, voldoende ondersteuning krijgen. Op deze manier worden de pedagogische doeleinden niet uit het oog verloren. De kaartjes uit de Toolkit zijn hier een goed voorbeeld van, al blijft het belangrijk dat leraren van een afstandje wel zicht houden op de activiteiten en checken of de pedagogische doeleinden worden bereikt (Wallhead & O'sullivan, 2007). De Social Skills training biedt ook deze ondersteuning aan kinderen. Leerdoelen zouden hierbij expliciet gemaakt moeten worden, zodat de vaardigheden uiteindelijk ook in bredere context kunnen worden toegepast (Harvey, Kirk et al., 2014).

Onze aanbeveling voor Mindset Movers is daarnaast gericht op de communicatie richting kinderen, trainers en potentiële scholen. Hoewel de principes van peer mediation en peer teaching concrete principes bevatten, is het lastiger om de positieve benadering van Mindset Movers duidelijk over te brengen. Zo geven zij aan dat *‘Alle kinderen gezien moeten worden’* en dat *‘Omdenken’* belangrijk is. Echter blijft de manier waarop dit door Mindset Movers gedaan wordt onduidelijk. Dit is echter wel van belang voor de trainingen die ze geven aan kinderen en spelers. Volgens Wallhead & O'sullivan (2007) is belangrijk dat pedagogische doelen in activiteiten voor zowel de spelers als de kinderen expliciet wordt gemaakt, om zo het meeste resultaat uit een activiteit te halen. Wij gaan er vanuit dat zij dit, door middel van de Toolkit en de Social Skills Training, al deels doen. Om overtuigender over te komen in hun interventiedocument, adviseren wij om een concreet voorbeeld, stappenplan of richtlijn van deze positieve benadering op te nemen. Mindset Movers vindt het belangrijk dat elk kind gezien wordt, maar hoe doen zij dat precies en hoe onderscheidt Mindset Movers zich hiermee? Wij zijn ervan overtuigd dat met deze aanscherpingen en met het enthousiasme en de visie van Mindset Movers, zo vele scholen en kinderen bereikt kunnen worden.

Literatuurlijst

- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(20), 191–215.
- Csóti, M. (2009). *Developing Children's Social, Emotional and Behavioural Skills*. New York: Continuum International Publishing Group, 94-96
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1985) *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum.
- Deley, T. (2004). *Denken, voelen, doen: sociaal-emotionele ontwikkeling in het basisonderwijs*. Apeldoorn: Garant Uitgevers.
- De Vreedzame School. (z.d.). (*Speciaal*) *basisonderwijs*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.devreedzame.school/>
- García-López, L.M. & Gutiérrez, D. (2015). The effects of a sport education season on empathy and assertiveness. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20(1), 1-16
- Gezonde School. (z.d.). *Wat is Gezonde School?* Geraadpleegd op 2 april 2020, van <https://www.gezondeschool.nl/>
- Harvey, S., Kirk, D. & O'Donovan, T. M. (2014). Sport Education as a pedagogical application for ethical development in physical education and youth sport. *Sport, Education and Society*, 19(1), 41-62
- Hastie, A.P., Martinez de Ojeda, D. & Luquin, A.C. (2011). A review of research on Sport Education: 2004 to the present. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 16(2), 103-132, doi: 10.1080/17408989.2010.535202
- Johnson, D.W. & Johnson, R. (2000). *Teaching Students To Be Peacemakers: A meta-analysis*. Paper presented at the Convention of the Society for the Psychological Study of Social Issues, Minneapolis.
- Jones, T.S. & Kmitta D. (2000). Does it work? The Case for Conflict Resolution Education. In: *Our Nation's Schools*. Washington DC: CREnet.
- Komolova, M., & Wainryb, C. (2011). 'What I Want and What You Want': Children's Thinking about Competing Personal Preferences. *Social Development*, 20(2), 334–352. doi:10.1111/j.1467-9507.2010.00589.x
- Mutsaerts T. (2005) Voor jezelf opkomen. In: *Gezond omgaan met gewoontes*. Bohn Stafleu van Loghum, Houten
- Mindset Movers. (2020). *Home*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.mindsetmovers.nl/>

- Mindset Movers. (2020, 11 maart). *Toolkit*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.mindsetmovers.nl/>
- Mindset Movers. (2020). *Training*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.mindsetmovers.nl/>
- Nederlands jeugdinstituut. (2017, 28 september). *De Vreedzame School*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.nji.nl>
- Nederlands jeugdinstituut. (2020). *Erkende interventies - Kanjertraining*. Geraadpleegd 19 maart 2020, van <https://www.nji.nl/nl/Databank/Databank-Effectieve-Jeugdinterventies/Erkende-interventies-Kanjertraining>
- Pauw, L. (2013). *Onderwijs en burgerschap: wat vermag de basisschool? Onderzoek naar de Vreedzame School*. Amsterdam: Scan Laser.
- Putallaz, M., & Sheppard, B.H. (1992). Conflict management and social competence. In C.U Shantz & W.W. Hartup (Eds.), *Conflict in child and adolescent development* (pp. 330-355). New York: Cambridge University Press.
- Selman, R. (1980). *The growth of interpersonal understanding*. New York: Academic Press.
- Shachar, K., Ronen-Rosenbaum, T., Rosenbaum, M., Orkibi, H., & Hamama, L. (2016). Reducing child aggression through sports intervention: The role of self-control skills and emotions. *Children and Youth Services Review*, 71(1), 241–249. doi:10.1016/j.childyouth.2016.11.012
- Siedentop, D. (1998). What is sport education and how does it work? *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 69(1), 18-20.
- Roberts, M. C., Brown, K. R., Johnson, R. J. & Reinke, J. (2002). Positive Psychology for Children: Development, Prevention and Promotion. In: Snyder, C. R. & Lopez, S. J. (Red). *Handbook of Positive Psychology*. 663-675. Oxford, Verenigd Koninkrijk: Oxford University Press.
- Van Dorp, M (2018). ‘Leer kinderen opkomen voor zichzelf’. *Jeugd Co* 12, 22–25. doi:10.1007/s12449-018-0076-z
- Vliek, L., Overbeek, G., & Orobio de Castro, B. (2019). Effects of Topper Training on psychosocial problems, self-esteem, and peer victimisation in Dutch children: A randomised trial. *Public Library of Science ONE* 14(11), doi:10.1371/journal.pone.0225504
- Wallhead, T. & O'sullivan, M. (2007). A didactic analysis of content development during the peer teaching tasks of a Sport Education season. *Physical Education and Sport Pedagogy*, (12)3, 225-243
- Younes, M. S. (2011). Towards a Positive Sport Psychology: A Prospective Investigation in Physical Practice. *World Journal of Sport Sciences* 4(2), 104-115